

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

25 Μαΐου 2023

**Πραγματοποιήθηκε συνέντευξη Τύπου για την παρουσίαση των
αποτελεσμάτων της διεθνούς έρευνας PIRLS 2021**

Πραγματοποιήθηκε σήμερα στο Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας συνέντευξη Τύπου για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της διεθνούς έρευνας PIRLS 2021.

Στην παρουσίαση χαιρετισμό απηύθυνε η Υπουργός Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας κ. Αθηνά Μιχαηλίδου, ενώ παρέστησαν από πλευράς Υπουργείου ο Γενικός Διευθυντής κ. Νεόφυτος Παπαδόπουλος, ο Διευθυντής Δημοτικής Εκπαίδευσης κ. Μάριος Στυλιανίδης, η Αν. Διευθύντρια του παιδαγωγικού Ινστιτούτου κ. Έλενα Χατζηκακού, καθώς και υπηρεσιακοί παράγοντες.

Αναφορικά με την έρευνα **Progress in International Reading Literacy Study (PIRLS)** του Διεθνούς Οργανισμού για την Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών Επιτευγμάτων (IEA) σημειώνεται ότι αυτή διεξάγεται κάθε πέντε χρόνια και παρέχει διεθνή συγκριτικά στοιχεία σχετικά με τις δεξιότητες ανάγνωσης και κατανόησης κειμένου των μαθητών/μαθητριών Δ' τάξης Δημοτικού. Παράλληλα, εξετάζει επιμέρους παράγοντες που αφορούν στους/στις ίδιους/ίδιες τους/τις μαθητές/μαθήτριες, αλλά και στο οικογενειακό και σχολικό τους περιβάλλον, που παρουσιάζουν δυναμική σύνδεση με την επίδοση.

Η έρευνα PIRLS πραγματοποιείται από το 2001 και η PIRLS 2021 αποτελεί τον πέμπτο κύκλο υλοποίησής της. Στην έρευνα PIRLS 2021 συμμετείχαν συνολικά 57 χώρες και οι 31 από αυτές, περιλαμβανομένης και της Κύπρου, πραγματοποίησαν έντυπη συλλογή δεδομένων, ενώ οι υπόλοιπες 26 υιοθέτησαν την ηλεκτρονική εκδοχή της έρευνας.

Η Κύπρος συμμετείχε στην έρευνα μέσω του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας και Αξιολόγησης (ΚΕΕΑ) του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΑΝ) και ο κύκλος του 2021 αποτέλεσε τη δεύτερή της συμμετοχή (προηγούμενη συμμετοχή το 2001).

Η Πιλοτική Έρευνα πραγματοποιήθηκε κατά την περίοδο Μαρτίου-Απριλίου 2020 και σε αυτήν συμμετείχαν 366 μαθητές/μαθήτριες από 20 σχολεία. Η κύρια Έρευνα πραγματοποιήθηκε κατά την περίοδο Μαρτίου-Ιουνίου 2021 με τη συμμετοχή 4589 μαθητών/μαθητριών από συνολικά 160 σχολεία, τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα. Στην έρευνα συμμετείχαν επίσης 272 εκπαιδευτικοί και 4352 γονείς/κηδεμόνες.

Η επίδοση στην έρευνα PIRLS μετρείται με βάση μια κλίμακα που διαμορφώθηκε κατά την πρώτη υλοποίηση της έρευνας το 2001. Η συγκεκριμένη κλίμακα χρησιμοποιείται, μέσα από κατάλληλη στατιστική επεξεργασία, για όλες τις μετρήσεις που πραγματοποιούνται σε κάθε επόμενο κύκλο της έρευνας. Κρατώντας σταθερή την κλίμακα μέτρησης καθίσταται εφικτή η παρακολούθηση της διαχρονικής επίδοσης της κάθε χώρας και της εξελικτικής της πορείας, σε σχέση με το υπό εξέταση γνωστικό αντικείμενο.

Ένας απρόβλεπτος παράγοντας που επηρέασε δυσμενώς τη διεξαγωγή της έρευνας PIRLS αφορά στην πανδημία COVID-19. Δεκατέσσερις από τις συμμετέχουσες χώρες αναγκάστηκαν να επεκτείνουν τη συλλογή δεδομένων μέχρι και την έναρξη της επόμενης σχολικής χρονιάς, όταν πλέον τα παιδιά φοιτούσαν στην Ε' Δημοτικού. Άλλες έξι χώρες συνέλεξαν δεδομένα από παιδιά Δ' Δημοτικού αλλά με καθυστέρηση ενός έτους (μέχρι το τέλος της σχολικής χρονιάς 2021-2022). Τέλος, οι υπόλοιπες 37 χώρες, περιλαμβανομένης και της Κύπρου, κατάφεραν να ολοκληρώσουν τη συλλογή δεδομένων με βάση τον αρχικό σχεδιασμό της έρευνας, κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2020-2021.

Η μέση επίδοση της Κύπρου στην κλίμακα μέτρησης της PIRLS ανήλθε στο 511, υπερβαίνοντας την κεντρική τιμή της κλίμακας (500) με στατιστικά σημαντική διαφορά. Αξίζει να σημειωθεί η στατιστικά σημαντική βελτίωση (17 μονάδες) που σημειώθηκε συγκριτικά με την προηγούμενη συμμετοχή της Κύπρου το 2001 (494). Η επίδοση των κοριτσιών (515) ήταν αυξημένη συγκριτικά με την επίδοση των αγοριών (506). Αυτό το εύρημα είχε καταγραφεί και κατά την προηγούμενη συμμετοχή της Κύπρου αλλά αξίζει

να σημειωθεί η αισθητή μείωση της διαφοράς αγοριών/κοριτσιών (από 24 σε 9 μονάδες).

Το πλαίσιο αξιολόγησης της PIRLS επικεντρώνεται σε δύο άξονες. Ο πρώτος αφορά στους δύο σκοπούς που εξυπηρετεί η ανάγνωση και κατανόηση κειμένου: (α) τη λογοτεχνική εμπειρία και (β) την ανάγνωση για απόκτηση και χρήση πληροφοριών. Αυτός ο άξονας αξιολογείται με τη συμπερίληψη στο εξεταστικό δοκίμιο λογοτεχνικών και μη λογοτεχνικών (πληροφοριακών) κειμένων, αντίστοιχα. Ο δεύτερος άξονας αφορά στις ακόλουθες τέσσερις διεργασίες οι οποίες συνθέτουν τη δεξιότητα ανάγνωσης και κατανόησης κειμένου: (α) εντοπισμός και ανάκληση πληροφοριών ρητά δηλωμένων στο κείμενο, (β) εξαγωγή άμεσων συμπερασμάτων, (γ) ερμηνεία και ενσωμάτωση ιδεών και πληροφοριών, και (δ) αξιολόγηση και κριτική για περιεχόμενο και κειμενικά στοιχεία. Τα έργα αξιολόγησης που χρησιμοποιούνται στη συλλογή δεδομένων σχεδιάζονται ώστε να καλύπτουν όλες τις πτυχές των δύο αξόνων. Ειδικότερα, τα δοκίμια αξιολόγησης περιλαμβάνουν τόσο λογοτεχνικά όσο και πληροφοριακά κείμενα και τα ερωτήματα που συνδέονται με το κείμενο επιδιώκουν να εμπλέξουν τους μαθητές/τις μαθήτριες σε κάποια από τις τέσσερις διεργασίες.

Ως προς τον πρώτο άξονα (σκοπός ανάγνωσης), τα αποτελέσματα εισηγούνται ότι η Κύπρος καταγράφει υψηλότερη επίδοση στα λογοτεχνικά κείμενα (517) συγκριτικά με την αντίστοιχη επίδοση της χώρας μας στη γενική κλίμακα της PIRLS (κατά 6 μονάδες). Στην περίπτωση των πληροφοριακών κειμένων παρατηρείται η αντίστροφη τάση, με την επίδοση (505) να παρουσιάζεται μειωμένη συγκριτικά με την αντίστοιχη επίδοση της Κύπρου στη γενική κλίμακα της PIRLS (κατά 6 μονάδες). Και στις δύο περιπτώσεις η διαφορά φτάνει σε επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας. Αναφορικά με τον δεύτερο άξονα (διεργασίες ανάγνωσης και κατανόησης κειμένου) για τους σκοπούς της ανάλυσης δεδομένων οι τέσσερις διεργασίες συμπύσσονται σε δύο ευρύτερες διεργασίες: (α) ανάκληση πληροφοριών και εξαγωγή άμεσων συμπερασμάτων, και (β) ερμηνεία, διασύνδεση και κριτική. Στην περίπτωση της πρώτης ευρύτερης διεργασίας η επίδοση για την Κύπρο (509) υστερεί συγκριτικά με την αντίστοιχη επίδοση της χώρας στη γενική κλίμακα της PIRLS (κατά 2 μονάδες) με τη διαφορά ανάμεσα στις δύο επιδόσεις να παρουσιάζει στατιστική σημαντικότητα. Στην περίπτωση της δεύτερης διεργασίας δεν προκύπτει στατιστικά σημαντική διαφορά ανάμεσα στην επίδοση ως προς αυτή την παράμετρο (512) και την αντίστοιχη επίδοση στη γενική κλίμακα.

Μία επιπλέον βασική πτυχή των αποτελεσμάτων αφορά στην κατανομή των μαθητών/μαθητριών, ανάλογα με την επίδοσή τους, σε τέσσερα επίπεδα διαβαθμισμένης επάρκειας (benchmarking levels). Αυτή η ανάλυση δείχνει ότι 92% των Κύπριων μαθητών/μαθητριών κατέκτησαν τις δεξιότητες που περιλαμβάνονται στο χαμηλότερο επίπεδο, 69% τις δεξιότητες του μεσαίου επιπέδου, 32% τις δεξιότητες του υψηλού επιπέδου, ενώ 6% των μαθητών/μαθητριών κατέκτησαν τις δεξιότητες του επιπέδου προχωρημένης επάρκειας. Τα ποσοστά μαθητών/μαθητριών στα τέσσερα επίπεδα παρουσιάζονται αισθητά αυξημένα συγκριτικά με τα ποσοστά που καταγράφηκαν το 2001 (87%, 62%, 25% και 4%, αντίστοιχα).

Επιπρόσθετα, τα δεδομένα της έρευνας -μέσα από τα ερωτηματολόγια- παρέχουν πλούσια πληροφόρηση για διάφορους παράγοντες που δυνητικά συνδέονται με την επίδοση των μαθητών/μαθητριών. Στη συνέχεια, συνοψίζονται βασικά ευρήματα για τους συγκεκριμένους παράγοντες και αφορούν στο κυπριακό συγκείμενο:

- Στήριξη από το οικογενειακό περιβάλλον: Η μέση επίδοση των μαθητών/μαθητριών στην Κύπρο τείνει να είναι υψηλότερη, όταν οι μαθητές/μαθήτριες (α) έχουν αυξημένη πρόσβαση σε πόρους στο σπίτι, (β) απολαμβάνουν συχνότερης εμπλοκής των γονέων/κηδεμόνων τους σε δραστηριότητες πρώιμου γλωσσικού γραμματισμού πριν από τη φοίτησή τους στο δημοτικό σχολείο, (γ) βιώνουν θετική στάση των γονέων/κηδεμόνων τους απέναντι στο διάβασμα γενικότερα και (δ) έχουν αυξημένες γλωσσικές δεξιότητες πριν τη φοίτησή τους στο δημοτικό σχολείο.
- Σύνθεση του μαθητικού πληθυσμού, διαθέσιμοι σχολικοί πόροι και σχολικό κλίμα: Η μέση επίδοση των μαθητών/μαθητριών τείνει να είναι υψηλότερη όταν φοιτούν σε σχολεία όπου (α) το ποσοστό των μαθητών/μαθητριών που προέρχεται από εύπορες οικογένειες είναι μεγαλύτερο, (β) το ποσοστό των μαθητών/μαθητριών που εισέρχεται στο δημοτικό σχολείο με γλωσσικές ικανότητες είναι μεγαλύτερο και (γ) αναφέρονται λιγότερα προβλήματα πειθαρχίας. Επιπλέον, φαίνεται ότι οι μαθητές/μαθήτριες που φοιτούν σε σχολεία στα οποία η έλλειψη πόρων και εξοπλισμού δεν ασκεί καμία επίδραση στη διδασκαλία της Γλώσσας τείνουν να έχουν τις υψηλότερες επιδόσεις. Τα αποτελέσματα δείχνουν, επίσης, ότι τόσο στην Κύπρο όσο και διεθνώς, η επίδοση των μαθητών/μαθητριών μειώνεται, όσο μειώνεται ο βαθμός έμφασης του σχολείου στην ακαδημαϊκή επιτυχία.
- Αντιλήψεις, στάσεις και συμπεριφορές μαθητών/μαθητριών σε σχέση με το διάβασμα και κατανόηση κειμένου: Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι η επίδοση αυξάνεται όταν (α) οι στάσεις των μαθητών/μαθητριών απέναντι στο διάβασμα

είναι θετικότερες, (β) υπάρχει υψηλότερος βαθμός αυτοπεποίθησης εκ μέρους των μαθητών/μαθητριών απέναντι στο διάβασμα και (γ) η ενασχόληση των παιδιών με τις ψηφιακές συσκευές περιορίζεται σε 30 λεπτά ή λιγότερο. Ως προς τις διαφορές στο φύλο, τα αποτελέσματα εισηγούνται ότι τα κορίτσια, τόσο στην Κύπρο όσο και διεθνώς, έχουν υψηλότερη αυτοπεποίθηση αλλά και υψηλότερες επιδόσεις από τα αγόρια. Ως προς τη χρήση ψηφιακών συσκευών, τα αποτελέσματα έδειξαν ότι υπάρχει παρόμοια κατανομή των μαθητών/μαθητριών ως προς το φύλο (σε τοπικό και διεθνές επίπεδο) σε σχέση με τη χρήση ψηφιακών συσκευών για 30 λεπτά ή λιγότερο.

Συμπερασματικά, η PIRLS αξιολογεί ένα εκτεταμένο εύρος μαθησιακών επιτευγμάτων σε σχέση με την αναγνωστική δεξιότητα και την κατανόηση κειμένου. Το ΚΕΕΑ θα προχωρήσει αμέσως σε ανάρτηση τόσο της εθνικής έκθεσης αποτελεσμάτων, για να αποτελέσει έναυσμα για δημόσιο διάλογο σε σχέση με την παρεχόμενη εκπαίδευση στον τόπο μας, όσο και της βάσης δεδομένων, έτσι ώστε αυτή να καταστεί προσβάσιμη στην εκπαιδευτική και ερευνητική κοινότητα.

Το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας θα επικεντρωθεί στην αξιοποίηση των δεδομένων της έρευνας, με στόχο τη βελτίωση συγκεκριμένων πτυχών του εκπαιδευτικού συστήματος. Με τη συστηματικότερη, διαχρονική παρουσία της Κύπρου σε διεθνείς έρευνες, όπως η PIRLS, για την οποία υπάρχει ήδη ειλημμένη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, αναμένεται να επιτευχθεί στενότερη διασύνδεση εκπαιδευτικής έρευνας και εκπαιδευτικής πολιτικής, έτσι ώστε οι αποφάσεις που λαμβάνονται να βασίζονται σε ερευνητικά δεδομένα.

